

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1177/2022
08.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Биљане Синановић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Данијеле Андријашевић, поднетом против правноснажних пресуда Другог основног суда у Београду 15 К бр. 1261/19 од 23.12.2021. године и Вишег суда у Београду Кж1 бр. 129/22 од 18.07.2022. године, у седници већа одржаној дана 08.11.2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Данијеле Андријашевић, поднет против правноснажних пресуда Другог основног суда у Београду 15 К бр. 1261/19 од 23.12.2021. године и Вишег суда у Београду Кж1 бр. 129/22 од 18.07.2022. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду 15 К бр. 1261/19 од 23.12.2021. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, за које му је претходно утврђена казна затвора у трајању од 8 месеци и кривичног дела непружање помоћи лицу повређеном у саобраћајној незгоди из члана 296. став 1. КЗ, за које му је претходно утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци, те је окривљеном изречена условна осуда и то тако што му је утврђена јединствена казна затвора у трајању од 1 године и истовремено одређено да се наведена казна неће извршити уколико окривљени у року од 4 године не изврши ново кривично дело. Према окривљеном је изречена мера безбедности из члана 86. у вези члана 297. став 5.

КЗ, и одлучено је о имовинскоправном захтеву оштећене и о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 бр. 129/22 од 18.07.2022. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Другог основног суда у Београду 15 К бр. 1261/19 од 23.12.2021. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА - адвокат Данијела Андријашевић због повреде закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, или исте преиначи и окривљеног ослободи од одговорности.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да је суд оглашавајући кривим окривљеног за кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, које је дело са бланкетном диспозицијом, погрешно применио бланкетну норму, коју је окривљени прекршио - одредбу члана 23. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима (у даљем тексту: ЗОБС), иако, по ставу одбране, из побијаних пресуда произилази да се окривљени није придржавао саобраћајних прописа из члана 23. став 2. ЗОБС-а. Измењеним оптужним актом промењено је место извршења кривичног дела тако што је уместо коловоза, означен пешачки прелаз као место догађаја, али се окривљени и даље теретио да се није придржавао прописа из члана 23. став 1. ЗОБС-а, из којих разлога радња окривљеног у изреци пресуде није могла гласити „није обратио пажњу на пешака који се налазио на коловозу“.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 23. став 1. ЗОБС-а прописано се да је возач дужан да обрати пажњу на пешаке који се налазе на коловозу или ступају на коловоз или исказују намеру да ће ступити на коловоз.

Одредбом члана 23. став 2. ЗОБС-а прописано је да када прилази пешачком прелазу, возач мора да прилагоди брзину возила тако да у свакој ситуацији коју види

или има разлога да предвиди, може безбедно да заустави возило испред пешачког прелаза.

Из чињеничног описа кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, за које је поред осталог, окривљени оглашен кривим, произилази да је он критичном приликом, на коловозу улице ..., као учесник у саобраћају на путевима, управљајући путничким моторним возилом, не придржавајући се саобраћајних прописа из члана 23. став 1. ЗОБС-а, није обратио пажњу на пешака који се налазио на коловозу, па се управљајући возилом кретао коловозом улице ... из правца улице ... у правцу улице ..., левом саобраћајном траком те доласком до наведеног места предњом страном свог возила ударио и на коловоз оборио пешака – оштећену, која је коловоз улице ... прелазила на обележеном пешачком прелазу долазећи возилу са десне стране, услед чега је оштећена задобила тешке телесне повреде опасне по живот ближе опредељене у изреци.

Имајући у виду наведено, као и цитиране одредбе Закона о безбедности саобраћаја на путевима, то се, по налажењу Врховног касационог суда на ову саобраћајну ситуацију може применити одредба члана 23. став 1. ЗОБС-а - да је возач дужан да обрати пажњу на пешаке који се налазе на коловозу или ступају на коловоз или исказују намеру да ће ступити на коловоз, јер у конкретном случају, окривљени као учесник у саобраћају на путевима – возач, није обратио пажњу на пешака – оштећену, која се већ налазила на коловозу, тако да је суд правилно нашао да је окривљени поступио противно одредби члана 23. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, па је стога правилно ову одредбу применио као бланкетну норму.

Поред изнетог, Врховни касациони суд указује и на чињеницу да је одредба члана 23. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима норма општег карактера, којом се на уопштен начин прописује дужност возача да обрати посебну пажњу на пешаке који се налазе на коловозу, било на пешачком прелазу или било којем другом делу истог.

Сходно наведеном, то се неосновано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 23. став 1. ЗОБС-а.

У односу на кривично дело непружање помоћи лицу повређеном у саобраћајној незгоди из члана 296. став 1. КЗ, за које је окривљени АА оглашен такође кривим, бранилац окривљеног указује да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. Наиме, у изреци пресуде, која се односи на кривично дело из члана 296. став 1. ЗКП, изостављен је битан елемент дела – део који треба да опише постојање урачунљивости окривљеног, при чему овај битан елемент бића кривичног дела није садржан ни у разлозима ни првостепене ни другостепене одлуке. По ставу одбране, како кривично дело не може постојати без субјективног елемента, чији део претпоставља и урачунљивост, то је очигледно да животна радња описана у изреци првостепене пресуде не може представљати кривично дело.

Изнете наводе захтева, Врховни касациони суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Наиме, из чињеница и околности назначених у изреци првостепене пресуде, која је тако конципирана да има јединствену изреку за кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ и кривично дело непружање помоћи лицу повређеном у саобраћајној незгоди из члана 296. став 1. КЗ, за која је окривљени и оглашен кривим, произилази да је он као учесник у саобраћају на путевима, у стању урачунљивости, у време, месту и начин ближе опредељеним у изреци, прво није обратио пажњу на пешака који се налази на коловозу, те је дошло до саобраћајне незгоде, у којој је оштећена задобила тешке телесне повреде опасне по живот, након чега је својим возилом напустио лице места, при чему је оставио без помоћи оштећену, а чију је повреду претходно моторним возилом проузроковао, иако је био свестан забрањености свог дела и хтео његово извршење.

Дакле, из чињеничног описа изреке побијане пресуде, а насупротив наводима захтева, произилазе сва законска обележја кривичног дела непружање помоћи лицу повређеном у саобраћајној незгоди из члана 296. став 1. КЗ, како објективна тако и субјективна, за која је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом, поред осталог и урачунљивост, а имајући у виду пре свега чињеницу да је у изреци наведено да је окривљени критичном приликом поступао у урачунљивом стању, као и да је у изреци пресуде дат јединствен опис радњи за оба кривична дела за која је окривљени оглашен кривим.

Сходно изнетом, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

У преосталом делу захтева за заштиту законитости, образлажући повреде закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, бранилац окривљеног указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, обзиром да оспорава постојање умишљаја окривљеног за извршење кривичног дела из члана 296. КЗ, износећи своју верзију догађаја, по којој окривљени није знао да је оштећена имала повреде, а везано за кривично дело из члана 297. КЗ бранилац на својим чињеничним закључцима, другачијим од оних утврђених у побијаним пресудама, оспорава постојање свесног нехата окривљеног. Такође, бранилац нумерише и образлаже повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Међутим, како повреде закона из члана 440. и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП нису законом дозвољени разлози за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, то напред изнети наводи захтева нису били предмет оцене од стране овога суда.

Из изнетих разлога, на основу члана 491. став 1. ЗКП Врховни касациони суд је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног одбио као неоснован и донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**